

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/47/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4622200466
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Šaligová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4622200466.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Šaligovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Renáty Pátrovičovej v spore žalobkyne: V. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX N. B. XX, proti žalovanému: J. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX N. B. XX, zastúpenému JUDr. Mgr. Lukášom Grežďom, advokátom so sídlom Stredňanská 1537/14, 955 01 Topoľčany, o určenie vlastníckeho práva a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany č. k. 6C/10/2022-22 zo dňa 09.03.2022 takto

rozhodol:

Odvolačný súd uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením uložil žalovanému, aby nenakladal, t.j. nedaroval, nepredal, nescudzil, nezaložil, nezaťažil nehnuteľnosti zapísané Okresným úradom C., katastrálny odbor, na LV č. XXX, parc. registra „C“ č. XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 478 m², rodinný dom súp. č. XX na parc. č. XXX/X, pričom neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Topoľčany vo veci samej - o určenie vlastníckeho práva k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil s odkazom na ustanovenia § 324 ods. 1, 325 ods. 1, 2 písm. c) a d), § 329 ods. 1, 2, § 330 ods. 1, § 332 ods. 1, § 333, § 334 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej ako „CSP“). V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa domáha určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v kat. úz. N. B., zapísanej na LV č. XXX ako rodinný dom so súp. č. XX, postavený na parc. č. XXX/X a k pozemku parc. č. XXX/X zastavané plochy a nádvorie o výmere 478 m². Spolu so žalobou zároveň podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd uložil žalovanému zákaz nakladať s vyššie uvedenou nehnuteľnosťou a zdržať sa všetkých krokov, ktoré by viedli k ohrozeniu straty strechy nad hlavou, a tým aj k úplnej strate psychickej, ale aj fyzickej integrity žalobkyne ako matky detí ako aj jej troch detí. Svoj návrh odôvodnila tým, že so žalovaným žila v spoločnej domácnosti XX rokov. Z ich vzťahu pochádza maloletý J. W., nar. XX.XX.XXXX. Z predchádzajúceho manželstva má dve dcéry, B. S., nar. XX.XX.XXXX a W. S., nar. XX.XX.XXXX. Všetky deti žijú v spoločnej domácnosti so žalobkyňou. Nedorozumenia medzi ňou a žalovaným začali v dobe, keď žalovaný začal vo väčšej miere piť alkoholické nápoje. Za trestný čin domáceho násillia je žalovaný riešený aj na OR PZ C., kde mu bolo vznesené aj obvinenie. V spoločnej domácnosti so žalovaným nežije od XX.XX.XXXX, kedy sa odsťahovala k jeho rodičom v N. B.. Pravidelne ju zastrašoval, že jej pichne injekciu C. XX. I napriek vydanému neodkladnému opatreniu žalovaný pokračuje vo vyhrážkach, že žalobkyňu vyhodí z domu, vypne elektrinu a urobí z nej aj detí bezdomovcov.

2. Vychádzajúc z tvrdení žalobkyne uvedených v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a vyplývajúcich z predložených listinných dôkazov, mal súd za preukázanú a osvedčenú potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi stranami sporu, ako aj skutočnú, oprávnenú a dôvodnú existenciu obavy žalobkyne o porušenie jej základného ľudského práva - práva na obydlie. V danom prípade ide o

reálnu obavu, vlastník predmetných nehnuteľností je na liste vlastníctva evidovaný žalovaný. Dané neodkladné opatrenie má zabrániť tomu, aby žalovaný nenakladal s predmetnými nehnuteľnosťami, kým súd nerozhodne vo veci samej. Žalobkyňa osvedčila nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia a zároveň boli tiež splnené základné zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný navrhujúc napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. Podané odvolanie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 365 ods. 1 CSP písm. f), h) CSP. Uviedol, že návrh žalobkyne o nariadenie neodkladného opatrenia je zmätočný a postavený na klamstvách, on je jediným výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností. Nariadením neodkladného opatrenia sa súd dopustil porušenia ústavného práva čl. 20 ods. 3 Ústavy SR. Údajné vyhadzovanie detí žalobkyne z domu a fyzické napádanie sú výmysly žalobkyne. Jediná pravda je, že žalobkyňa mu už minimálne 4 mesiace bráni v styku s maloletým J. W.. Taktiež nie je pravda, že by sa žalobkyňa vyhrážala pichnutím injekcie C. XX. Všeobecný súd, ktorý rozhodoval o nariadení neodkladného opatrenia, sa bez podrobnejšieho skúmania prípadu priklonil na stranu žalobkyne. Neexistuje ani jeden jediný dôkaz, že by chcel nakladať s nehnuteľnosťou, neuzatvoril žiadnu zmluvu, ktorou by chcel nehnuteľnosť scudziť, založiť alebo zaťažiť. Neprebíha ani žiadne rokovanie o scudzení nehnuteľností s treťou stranou a neprebíha ani žiadne katastrálne konanie, ktoré by mohlo mať vplyv na vydanie neodkladného opatrenia. Absentuje naliehavý právny záujem odôvodňujúci vydanie neodkladného opatrenia, ako aj potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania.

4. K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa majúc za to, že vyjadrenia žalovaného sa nezakladajú na pravde. Nie je pravda, že žalovaný nemá prístup k injekcii C. XX, posielal jej fotky tohto lieku. Neodkladné opatrenie bolo vydané na základe zrelej úvahy súdu.

5. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je opodstatnené, preto uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, že návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

6. Pri rozhodovaní o návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia bolo potrebné aplikovať ustanovenia § 324 a nasl. Civilného sporového poriadku, pričom súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení (§ 324 ods. 1 CSP), a to vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP). Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby o. i. nenakladala s určitými vecami alebo právami (§ 325 ods. 2 písm. c/ CSP). Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP). Zmyslom neodkladného opatrenia je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenej strane a zabrániť zhoršovaniu jej postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležite zistený skutkový stav. Aby však súd mohol poskytnúť ochranu nariadením neodkladného opatrenia, musí byť aspoň osvedčené, že existuje určité právo ochrany domáhajúceho sa subjektu a že toto právo môže byť ohrozené alebo narušené a na jeho ochranu je neodkladné opatrenie potrebné. Jedným z predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia je existencia právneho záujmu na neodkladnom opatrení, navrhovateľ musí v návrhu osvedčiť potrebnosť navrhovaného neodkladného opatrenia, pričom ide predovšetkým o osvedčenie tohto, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v základnom alebo exekučnom konaní. V prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu obavy ohrozenia exekúcie je nutné, aby zo samotného návrhu vyplývala zrejmosť ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia.

7. Zákonnými ustanoveniami upravujúcimi neodkladné opatrenie je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie výsluchom účastníkov, vychádza z preukázaných, alebo aspoň osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má len dočasný charakter, obmedzuje sa len na dosiahnutie neodkladných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom. Navrhovateľ musí k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle § 326 ods. 2 CSP pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. Listinné dôkazné prostriedky majú pri rozhodovaní o návrhu osobitný význam, keďže súd nevykonáva plnohodnotné dokazovanie a rozhoduje spravidla bez pojednávania a bez výsluchu strán. Dokazovanie

má v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania. Hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania meritórneho nároku môže byť dosiahnuté najmä relevantnými skutkovými tvrdeniami, listinnými dôkaznými prostriedkami a kvalifikovanou právnou argumentáciou. Vzhľadom na charakter neodkladných opatrení pri ich nariadení nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci samej. To však neznamená, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a bez osvedčenia potreby neodkladne upraviť pomery. Pred nariadením neodkladného opatrenia je postačujúce, že sú tu okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Pojem potreba bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu treba vykladať tak, že bez tejto úpravy vzťahov súdom by strane sporu hrozila ťažko napravitelná ujma.

8. Súd prvej inštancie rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. c) a d) CSP, podľa ktorého neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami; niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala. Takýto typ neodkladného opatrenia obmedzuje dispozičné oprávnenie osoby vo vzťahu k určitej veci alebo právu. Vo všeobecnosti má vlastník právo s predmetom vlastníctva nakladať a toto právo je jedným zo základných subjektívnych oprávnení vlastníka. Jeho obsahom je disponovanie s vecami alebo právami prostredníctvom právnych úkonov dvojstranných (kúpna, darovacia, nájomná, záložná zmluva, zmluva o zriadení vecného bremena atď.), alebo jednostranných (závet). Nariadené neodkladné opatrenie obmedzuje dispozičné oprávnenie povinnej osoby a tým dochádza nevyhnutne k zásahu do jej základných práv, a to najmä do základného práva vlastníť majetok, práva podnikáť a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť, základného práva na ochranu majetku, pričom zásah do právnej sféry povinnej osoby musí byť legitímny a v súlade s princípom proporcionality. Neodkladné opatrenie nesmie druhú stranu obmedzovať nad rozsah, ktorý je nevyhnutný na dosiahnutie sledovaného účelu. Preto je nutné, aby nedochádzalo bez ďalšieho k zákazu povinnej osoby nakladať s vecou alebo právom, ale aby daná povinnosť bola konkretizovaná vymedzením povinnosti a obmedzenia (zákaz vec previesť, resp. scudziť, prenajať, založiť alebo zaťažiť právami tretích osôb a pod.). Ak to v individuálnom prípade neodôvodňujú špecifické okolnosti, všeobecne formulovaný zákaz nakladania by mohol viesť k neprimeranému obmedzovaniu povinnej osoby.

9. Z obsahu spisu v tejto veci vyplýva, že žalobkyňa sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia s uložením povinnosti žalovanému, aby nenakladal s nehnuteľnosťami zapísanými Okresným úradom C., katastrálny odbor, na LV č. XXX, parc. registra „C“ č. XXX/X zastavaná plocha a nádvorie o výmere 478 m², rodinný dom súp. č. XX na parc. č. XXX/X, a to najmä nedaroval, nepredal, nescudzil, nezaložil, nezaťažil tieto nehnuteľnosti až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Súd prvej inštancie návrhu žalobkyne na vydanie neodkladného opatrenia vo vyššie uvedenom znení vyhovel, pretože mal preukázanú dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a nevyhnutnosť neodkladne upraviť pomery. Ako už bolo uvedené vyššie, súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia nie je povinný vykonávať dokazovanie v takom rozsahu ako by ho vykonával pri rozhodovaní vo veci samej. Rozhodnutie súdu má mať základ predovšetkým v predložených listinných dôkazoch, relevantných skutkových tvrdeniach a kvalifikovanej argumentácii.

10. Po oboznámení sa s obsahom spisu dospel odvolací súd k názoru, že žalobkyňa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neuviedla také relevantné skutkové tvrdenia podložené listinnými dôkazmi, ktoré by opodstatňovali neodkladnosť úpravy pomerov v danej veci. Vychádzajúc z tvrdení žalobkyne, so zreteľom na skutočnosti vyplývajúce z listín, ktoré boli súčasťou spisu v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP), dospel odvolací súd k záveru, že skutkový stav veci nariadenie neodkladného opatrenia neodôvodňoval, pretože žalobkyňa neosvedčila nevyhnutnú potrebu nariadenia neodkladného opatrenia. Žalobkyňa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že so žalovaným a tromi maloletými deťmi žila v predmetnom rodinnom dome v spoločnej domácnosti, no na základe nedorozumení a agresívneho správania žalovaného odišla zo spoločnej domácnosti dňa XX.XX.XXXX. Žalovaný sa jej vyhráždal, že vypne elektrinu a že z nej a maloletých detí spraví bezdomovcov. V súvislosti s agresívnym správaním sa žalovaného bolo vydané i neodkladné opatrenie Okresným súdom Topoľčany č. k. 6C/52/2021-55 zo dňa 03.12.2021, ktorým bolo žalovanému zakázané približovať sa k žalobkyňi a vstupovať do predmetného rodinného domu.

11. Odvolací súd po preskúmaní skutkových tvrdení, ktorými žalobkyňa odôvodňovala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia dospel k záveru, že žalobkyňa svojimi skutkovými tvrdeniami neosvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov v predmetnom spore, keď skutkovo ani len netvrdila, že žalovaný sa snaží sporné nehnuteľnosti predať, darovať, scudziť, založiť, zaťažiť, alebo inak s nimi nakladať. Pokiaľ ide o pocit obavy žalobkyne, že žalovaný bude nakladať s nehnuteľnosťami, odvolací súd uvádza, že eventualitu takéhoto konania žalovaného žalobkyňa neosvedčila. Ide len o jej ničím nepreukázanú obavu, pričom žalovaný sa doposiaľ o žiadny úkon súvisiaci s nakladaním so spornými nehnuteľnosťami nepokúsil a slovné ani nedeclaroval, že by zamýšľal nehnuteľnosti predať, resp. previesť na inú osobu. Žalobkyňa pred súdom ani netvrdila, ani nepreukázala žiadnym listinným dôkazom, že by sa žalovaný pokúsil o nakladanie s predmetnými nehnuteľnosťami.

12. Pokiaľ žalobkyňa svoj návrh odôvodňovala vyhrážkami žalovaného, ktorý mal nehnuteľnosť odpojiť od elektriny, tak takéto vyhrážky nemožno považovať za spôsobilé vyvolať potrebu bezodkladného zásahu súdu v žalobkyňou požadovanom znení, pretože ňou navrhované neodkladné opatrenie nepokrýva prípadnú možnosť odpojenia od elektrickej energie, pokiaľ by sa tak žalovaný rozhodol. Rovnako vyhrážky žalovaného, že zo žalobkyne a maloletých detí spraví bezdomovcov, bez ďalšieho nenaznačujú zámer žalovaného predať, darovať, scudziť, či inak disponovať so spornými nehnuteľnosťami. Z vyhrážok nevyplýva, že by žalovaný mienil nakladať s predmetnou nehnuteľnosťou.

13. Na základe vyššie uvedeného nie je daný opodstatnený dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým dôjde k dočasnej a bezodkladnej úprave pomerov strán sporu a poskytnutiu ochrany nároku uplatnenému v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Existencia ničím nepodloženého obavy žalobkyne z konania žalovaného ešte neznamená, že bez ďalšieho je daný dôvod pre dočasnú úpravu vzťahov vydaním neodkladného opatrenia.

14. Pokiaľ sa žalobkyňa obáva agresívneho správania žalovaného, ochrana v tomto smere jej bola poskytnutá nariadením neodkladného opatrenia Okresným súdom Topoľčany č. k. 6C/52/2021-55 zo dňa 03.12.2021, ktorým bol žalovanému uložený zákaz priblíženia sa k žalobkyňi a zákaz vstupu do rodinného domu, v ktorom žalobkyňa s maloletými deťmi býva. Len za predpokladu existencie reálnej hrozby možno priznať neodkladnému opatreniu vlastnosť primeranosti. Je pravdou, že nariadením neodkladného opatrenia sa má zabezpečiť právna stabilita postavenia strán sporu, avšak dôvodom tohto dočasného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov, ktorú žalobkyňa neosvedčila.

15. V prejednávanej spore je z obsahu spisu zrejmé, že neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože žalobkyňa neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov strán sporu. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie zo zistených skutočností vyvodil nesprávny právny záver, v dôsledku čoho odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle § 388 CSP tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

16. O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval v súlade s ustanovením § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP, keďže rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. S trovami konania, ktoré vznikli v súvislosti s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia pred súdom prvej inštancie a tiež pred odvolacím súdom, sa súd prvej inštancie vysporiada v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v

akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).